

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ
Úřad ČČK
169 00 Praha 6, Rozdělovská 63

TISKOVÁ ZPRÁVA ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE Z 04.09.2023

155 LET SLUŽBY: ČERVENÝ KŘÍŽ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Jsme tu s vámi již 155 let: 5. září 2023 uplyne 155 let od založení Červeného kříže v českých zemích.

Již pouhých pět let po založení Mezinárodního výboru Červeného kříže vzniká česká národní organizace této celosvětové humanitární sítě, když v září 1868 schválilo pražské místodržitelství ustavení Vlasteneckého pomocného spolku Červeného kříže pro Království české (tentýž spolek pro Markrabství moravské následoval v prosinci 1870).

Dříve než u nás byly národní společnosti ustaveny jen v Belgii, Španělsku, Francii, Prusku, Itálii, Portugalsku, Švédsku, Norsku, Švýcarsku, Rakousku, Rusku a Nizozemsku a třeba v USA se tak stalo až roku 1881. Mezinárodní výbor Červeného kříže uznává Český červený kříž jako nástupce zmíněných spolků, což nás mezi dnešními 192 národními společnostmi světa řadí na významné **13.** místo.

Podnětem pro ustavení stálých spolků Červeného kříže v Rakouském císařství byla – stejně jako pro vznik Červeného kříže samotného – válka, konkrétně válka prusko-rakouská v roce 1866. Tehdy se totiž ukázala nedostatečnost rakouské vojenské zdravotnické služby i potřeba posily civilního zdravotnictví pro boj s cholerou, kterou k nám pruská armáda zavlekla. Již v roce 1866 tak byly v Čechách i na Moravě ustaveny pomocné spolky *ad hoc*, oficiálně mohly však znak Červeného kříže užívat až poté, co Rakousko přistoupilo k Ženevské úmluvě.

Spolky Červeného kříže v českých zemích se v duchu idejí stojících u zrodu Červeného kříže zaměřovaly na přípravu zdravotnické služby pro dobu války, dále na zdravotnické školství, kdy Červený kříž provozoval v Praze a Brně ošetrovatelskou školu, na pomoc v případě povodní či epidemií a obecnou sociální a charitativní činnost.

Důležitá byla spolupráce s hasičskými sbory, která vyústila v provozování samaritské služby (viz obrázek), předchůdkyně pozdější Zdravotní záchranné služby Československého červeného kříže (1925) a tím i dnešní Zdravotnické záchranné služby, která vzniká znárodněním sítě záchranné služby ČSČK (1952).

Významnou byla činnost Červeného kříže v době první světové války – v českých zemích jsme rozvinuli rezervní lazarety pro raněné vojáky o 6.000 lůžkách, poskytli několik tisíc ošetrovatelek a pro zajištění přepravy raněných vojáků bylo spolu s dobrovolnými hasičskými sbory ustaveno 860 dopravních kolon, které během války přepravily přes 8 milionů raněných.

Na oba vlastenecké pomocné spolky pak po válce a zániku Rakousko-Uherské monarchie navázal nově vzniklý Československý červený kříž.

Podmínky, ať již technické, materiální či společenské, se mezi léty 1868 a 2023 změnily od základu, ale naše poslání je i po 155 letech stále stejné – pomáhat v duchu principu humanity a ostatních základních principů Červeného kříže a Červeného půlměsíce všude tam, kde se vyskytuje lidské utrpení, chránit zdraví člověka a podporovat úctu k lidské bytosti.

Doc. Dr. Marek Jukl
prezident ČČK